

Biskop Tor Singsaas, foredrag:

Gudstjenesten

1. Naturens katedral

Skapelsessalmene i GT

Salme 8, 4 ff. Når jeg ser din himmel ...

Kan ane Guds herlighet i naturen.

Skapelsessalme i NT:

Kol. 1,16 Gud slår korsets tegn over skapeverket

1. Kong. 17, 2 - 6 : Elia og ravnene

1. Kong. 19, 11ff. - -- etter ilden kom lyden av en svak susing. Da Elia hørte den, drog han kappen for ansiktet, ----

Gud skjuler seg

- “ Larva Dei” – Gud går med maske gjennom verden
- Gud skjuler seg bak mennesker (Kristus bak din nestes øyne. Frans av Assisi)
- Gud skjuler seg bak korset

- Hellige steder i naturen
- Skamløshet i forhold til naturen (Løgstrup)

Fjell, vann, hav, holmer, skog, stillhet

- Gud er den tause Gud
- Gud lar seg ikke fange
- Guds frihet – menneskets frihet, et resultat av Guds frihet?
- Gud er ikke påtrengende

2. Kirka – en katedral

- bygget av menneskehender

“ Vi reiste engang katedraler
ikke for å fange mennesker
Men for å holde våre liv fast
i overskridelsens gåter “ (Stein Mehren)

Kirken er et hus med hundre porter, og det finnes ikke to mennesker som går inn på eksakt samme måte “ (G. K. Chesterson)

Fil. 2, 6 ff – kenosen

Jesus samlet de 12 omkring seg, og apostlene og urkirken fortsatte å samles I den oppstandnes navn – slik Jesus hadde sagt: “ hvor to eller tre er samlet I mitt navn, der er jeg midt iblant dem” (matt 18, 20. teologisk sett er derfor alle samlinger i Jesu navn – også med to-tre personer – en gudstjeneste.. det vil si at samvær hvor “hans navn” , dvs han selv – påkalles, og hvor han er til stede som **Den samlende.**

I Acta er samling; “det å komme sammen” den vanligste betegnelse på det vi i dag kaller gudstjeneste Acta 2, 42 – 47, 1. Kor 11, 17 – 20, 33 -34)

Gud tjener oss ved Ordet og sakramentene

Guds handling (sacramentum) og vår handling (sacrificium)

Aug V; “ ved Ordet og sakramentene som midler blir **Den hellige Ånd** gitt, han som virker troen, når hvor Gud vil, i dem som hører evangeliet.”

Gudstjenestens sted er mellom Jesu himmelfart og hans gjenkomst i herlighet, mellom vår dåp og vår død, mellom naturens stumme lovsang og englenes himmelske lovsang

Gud lar seg gripe – realpresens

Gudstjeneste er realpresens (Helge Fæhn)

Gudstjenesten har en mystisk dimensjon; en gåtefull, tett sammenheng mellom Skaperen og det skapte, mellom himmel og jord, mellom tid og evighet.

Kirka som helligsted – annerledeshuset

3. Mennesket som katedral

Salme 139

Før du kom inn i mors liv, visste jeg av deg.

Alle har noe spesielt med seg til jorden som skal gis, og bli tatt i mot

Romanske buer av Tomas Tranströmer (1931 – 2015) Nobelprisvinner i litteratur 2011. Diktet er oversatt av Jan Erik Vold;

Inni den veldige romanske kirken stod turistene tett i halvmørket.

Hvelv etter hvelv gapende og intet overblikk.
Noen lysflammer blafret.
En engel uten ansikt omfavnet meg
og hvasket gjennom hele kroppen:
«Ikke skam deg for at du er menneske, vær stolt!
Inni deg åpner seg hvelv etter hvelv uendelig.
Du blir aldri ferdig, og det er som det skal være.»
Jeg var blind av tårer
og ble skubbet ut på den solglødende piazzaen
sammen med Mr. og Mrs.Jones, Herr Tanaka
og Signora Sabatini
og inni dem alle åpnet seg hvelv etter hvelv uendelig.